

TURVALLISEMPI ITÄ-UUSIMAA

ASKOLA LOVIISA PORVOO SIPOO

Itä-Uudenmaan turvallisuusohjelma 2011

Sisällysluettelo

JOHDANTO	2
TURVALLISUUSSUUNNITTELUN PAINOPISTEET 2011-2014	5
1. Yleisen turvallisuuden lisääminen	5
2. Liikenneturvallisuus.....	5
3. Onnettomuuksien ehkäisy.....	8
4. Toimivat päihdepalvelut osana turvallisuussuunnitelmaa	10
5. Perhepalvelut tuen antajana vaikeutuviissa kriiseissä	12
6. Sosiaaliohjaaja poliisilaitoksella	13
7. Lastensuojelutyön kehittäminen ennaltaehkäisevämpään suuntaan	13
8. Maahanmuuttajien tarpeiden ja monikulttuurisuuden tukeminen kotouttamisen vahvistamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi.....	15
9. Pari- ja lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisy (kunnalliset työryhmät)	16
10. Kriisityövalmiuksien kehittäminen (psykososiaalinen tuki).....	17
Rikostilastot vuosilta 2006–2009	19
Ohjausryhmä	22

Johdanto

Turvallisuuden kehittäminen on tiedostettu jatkuvaksi prosessiksi. Yhteiskunnassa viime vuosien aikana tapahtuneiden muutosten seurauksena viimeksi vuonna 2006 laadittu turvallisuussuunnitelman päivitys käsitti yksinomaan Porvoon kaupungin, mutta tähän viimeisimpään päivitykseen ovat osallistuneet Porvoon lisäksi Askolan ja Sipoon kunnat ja uusimpana kesästä 2010 lähtien kuntien yhdistymisprosessin jälkeinen Loviisan kaupunki.

Tulevaisuus tulee osoittamaan tuleeko seuraava päivitys kattamaan myös Pukkilan ja Lapinjärven sekä Myrskylän kunnat. Tällainen kokonaisuus tarkoittaisi sitä, että yhteistyössä tehdyn turvallisuussuunnitelman kaikki synergiaedut kattaisivat koko Itä-Uudenmaan alueen.

Laadintaprosessi on uudistunut myös poliisivetoisesta järjestys- ja rikospainotteisesta ulottuvuudesta laaja-alaisempaan ennaltaehkäisevämpään suuntaan. Uusien kuntien myötä viimeisin turvallisuussuunnitelman päivitys kattaa lähes koko uuden poliisilaitoksen itäisen toiminta-alueen edellä mainituin poikkeuksin.

Prosessissa on hyödynnetty yhteistyön tuomat synergiaedut kuitenkin tässä siirtymävaiheessa väliraportinomaisesti kuntakohtainen tarkastelutapa säilyttäen.

Eri kunnissa on erilaiset tilanteet ja voidaan todeta, että yhteinen kehittäminen tämä erilaisuus huomioiden on lähtenyt hyvin liikkeelle. Yhteistyön merkitys on suuri jo siinäkin mielessä, että monet keskeiset toimijat, kuten Porvoon sairaala, poliisi, pelastuslaitos ja ylikunnallinen sosiaalipäivystys, toimivat yksikköinä useimpien kuntien alueella. Voidaan perustellusti olettaa, että jatkossa kehittäminen terävöityy entisestään.

Mitä siis eri toimijat odottavat toisiltaan ja mitä yhteistyöllä pyritään saavuttamaan? Tavoitteena on, että Itä-Uudellamaalla toteutuu valtioneuvoston periaatepäätöksen mukainen tavoite siitä, että Suomi on vuonna 2015 Euroopan turvallisimaa maa.

Yhteisellä suunnittelulla pystytään resursseja käyttämään tuloksellisesti ja taloudellisesti sekä välttymään päällekkäiseltä työltä. Eri kunnissa tehdyt hyvät ratkaisut voidaan ottaa hyvinä käytäntöinä laajempaan käyttöön parantamaan koko alueen turvallisuutta.

Tämä turvallisuussuunnitelma pohjautuu vielä suurelta osin Porvoossa jo vuosituhatien vaihteesta lähtien käytettyä turvallisuusohjelman kaavaa. Monet Porvoon otsikon alla mainitut asiat ovat yleisluontoisia ja yhteisiä kaikille muillekin kunnille. Toimituksellisista syistä päätimme, että tämä ylimenovaiheen raportti vielä valmistetaan kuntakohtaisilla osioilla vaikka asiat olisivatkin yhteisiä. Raporttimme on nähtävä kokonaisuutena, jossa eri kunnat painotuksillaan täydentävät toisiaan. Seuraavaan raporttiin tullaan ottamaan yhteisempi toimituksellinen linja, kun kaikille kunnille tarjoutuu mahdollisuus olla mukana yhteisessä prosessissa alusta asti.

Ylikunnallisille viranomaisille tarjoutuu yhteisen suunnittelutyön myötä erinomainen foorumi hankkia ja jakaa tietoa turvallisuuteen liittyvistä seikoista ja olosuhteista sekä vaikuttamaan yhteiseen suunnitteluun turvallisuuden parantamiseksi. Edellä kuvailtu tehostettu yhteistyö on omiaan ennaltaehkäisemään ja vähentämään rikoksia ja onnettomuuksia sekä lisäämään viihtyvyyttä ja turvallisuutta.

Tähän päivitettyyn turvallisuussuunnitelmaan on kohteiksi valittu

1. Yleisen turvallisuuden lisääminen
2. Liikenneturvallisuus
3. Onnettomuuksien ehkäisy
4. Päihdepalvelut osana turvallisuussuunnitelmaa
5. Perhepalvelut tuen antajana vaikeutuviissa kriiseissä
6. Sosiaaliohjaaja poliisilaitoksessa
7. Lastensuojelun kehittäminen ennaltaehkäisevämpään suuntaan
8. Maahanmuuttajien tarpeiden ja monikulttuurisuuden tukeminen kotouttamisen vahvistamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi
9. Pari- ja lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisy
10. Kriisityövalmiuksien kehittäminen

Esityksissä korostuvat erityisesti uusina tarpeina monikulttuurisuuden entistä parempi huomioiminen, pari- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy sekä kriisityövalmiuksien parantaminen.

Jatkuvan prosessin tuleva kehittäminen keskittyy uuden yhteisen turvallisuusanalyysin ja -vision tekoon. Näiden pohjalta laaditaan seuraava päivitys yhteisine painopisteineen jälleen 4 vuoden kuluttua.

Liitetiedostossa julkaistaan merkittävimmät rikostilastot trendeineen vuosilta 2006–2009.

Itä-Uudenmaan turvallisuussuunnittelun ohjausryhmän kokoonpano on vuosien saatossa vaihdellut. Vuoden 2010 aikana ryhmä on vielä laajentunut koskemaan lähes koko Itä-Uuttamaata, minkä takia tämän päivityksen yhteydessä mainitaan vain sen julkistamishetkellä toimivan ohjausryhmän kokoonpano:

Lars Rosenberg, ylilääkäri, puheenjohtaja, Porvoon terveyskeskus
Leif Malmberg, rikoskomisario, sihteeri, Itä-Uudenmaan poliisilaitos, Porvoo

Porvoo

Maria Andersson, sosiaalityön johtaja, Porvoon sosiaali- ja perhepalvelut
Risto Lindblad, kaupungininsinööri, Porvoon tekninen toimi.
Rikard Lindström, vt. koulutusjohtaja, Porvoon ruotsinkielinen koulutustoimi
Tuija Öberg, nuorisotoimenjohtaja, Porvoon sivistystoimi

Sipoo

Annelie Nylund, opetusjohtaja, Sipoo
Marjo Karpinen, vastaava perhetyöntekijä, Sipoo

Askola

Päivi Kauppinen-Ketoja, rakennusvalvonta- ja ympäristösuojeluosaston päällikkö, Askola

Loviisa
Sten Frondén, perusturvajohtaja, Loviisa
Thomas Grönholm, sivistysjohtaja, Loviisa

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos
Tomi Pursiainen, riskienhallintapäällikkö, Itä-Uudenmaan pelastuslaitos

Työryhmän työskentelyyn ovat tiiviisti osallistuneet kutsuttuina asiantuntijoina myös Itä-Uudenmaan sosiaalipäivystyksen esimies Mia Brunberg sekä Porvoon kaupungin maahanmuuttajatyön päällikkö Sirkka Valta.

Työryhmän nostamien painopisteiden osioissa kuvataan ne pääasialliset keinot, millä kutakin asiakokonaisuutta lähivuosina ehdotetaan kehitettävän eri kuntien näkökulmasta. Työryhmä pitää ehdotettuja painopisteitä tärkeimpinä lähitulevaisuuden haasteina ja ne ovat valtioneuvoston turvallisuussuunnittelun periaatepäätöksen mukaisia painopisteitä.

Koska kunnat ovat hyvin eri tahtiin tulleet mukaan tämän raportin valmistelutyöhön - muutammat aivan juuri ennen tämän raportin valmistumista - eivät kaikkien kuntien kehittämissuhteet voi olla yhteismitallisia. Siksi kehittämissuhteet vaihtelevat kunnittain melko paljon ja ovat joiltakin osin melko kevyitä.

Työmme koordinointi pääsee luonnollisella tavalla uomiinsa uudelta pojalta vasta seuraavaan raporttiin mennessä. Alkanut yhteistyö on ollut erittäin hedelmällistä ja tästä on hyvä jatkaa.

Laajentunut yhteistyö tehostuisi kuitenkin merkittävästi, mikäli työryhmällä olisi tukeaan koko alueen kattava päätoiminen turvallisuus/valmiuspäällikkö. Hänen tehtävänä olisi kehittää ja koordinoita alueellista turvallisuusyhteistyötä ja toimia työryhmän pysyvänä sihteerinä.

Työryhmä toivoo, että raportti johtaa kunnissa keskusteluun ja pohdintaan miten asianosaiset organisaatiot ja päätöksentekijät voisivat alueillaan kehittää kaikkia tässä raportissa mainittuja painopisteitä ja tavoitteita.

Myös kansalaiskeskustelu turvallisuuskysymyksistä on tervetullutta, sillä hyvä turvallisuustilanne on meidän kaikkien yhteinen asia!

Työryhmä toivoo vilkasta keskustelua ja palautetta tästä raportista.

Porvoossa 15.11.2010

Lars Rosenberg, puheenjohtaja

Leif Malmberg, sihteeri

Turvallisuussuunnittelun painopisteet 2011-2014

1. Yleisen turvallisuuden lisääminen

TAVOITE: Kansalaisten turvallisuuden tunnetta parannetaan eri toimijoiden välisellä yhteistyöllä ja poliisitoiminnan painopistettä siirretään ennalta ehkäisevään suuntaan

Poliisin tulostavoitteiden mukaisesti jatketaan sidosryhmä- ja turvallisuusyhteistyötä eri toimijoiden kesken. Ravitsemusliikkeiden kanssa on käyty keskusteluja ravintolan lähiympäristön häiriötekijöiden vähentämiseksi ja niiden osalta tehdään jatkuvaa seuranta ja annetaan palautetta. Lupahallinto on kytketty tiiviisti mukaan jatkuvaan seurantaan. Poliisi jatkaa edelleen häiriöalttiiden paikkojen näkyvää valvontaa ja puuttuu matalalla kynnyksellä analyysitoiminnan kautta ilmitulleisiin häiriötekijöihin ja -kohteisiin

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella on erillinen valvontaryhmä jonka työpanos on käytettävissä erilaisiin valvontateemoihin ja -iskuihin. Ryhmää voidaan myös käyttää muiden ryhmien tukena muun muassa liikennevalvontaiskuissa ja erilaisissa teemavalvontatoiminnoissa. Ryhmä toimii koko Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella ja lähtöpaikkana on pääpoliisiasema Vantaalla.

Lähipoliisit ovat järjestäytyneet ja itäisellä alueella (Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen alue - Vantaa) toimii 8 lähipoliisia. Itäinen alue on jaettu neljään alueeseen; Sipoo, Porvoo, Loviisa ja pohjoiset kunnat. Kustakin alueesta vastaa kaksi lähipoliisia. Lähipoliisit ovat käyneet esittäytymässä mm. vastuualueensa kouluille ja suunnitelleet ”vuosikellon” mukaisesti omaa toimintaansa. ”Vuosikello” tarkoittaa sitä, että samat teemat toteutuvat vuosittain samoihin aikoihin; Elokuussa koulujen alku ja erityisesti ekaluokkalaiset, liikenneturvallisuus, mopot. Talvella laillisuuskasvatus; koulukiusaaminen, päihteet, näpistely jne, keväällä taas liikenneturvallisuus mopojen myötä.

Lähipoliisitoiminta on poliisin, sidosryhmien ja kansalaisten yhteistyötä turvallisuuden luomiseksi ja ylläpitämiseksi. Tavoitteena on ennalta ehkäistä rikollisuutta ja järjestyshäiriöitä. Yhteistyö koulujen kanssa sekä varhainen puuttuminen lasten ja nuorten rikoksiin ovat lähipoliisitoiminnan tärkeitä teemoja.

Pääpaino on lasten ja nuorten parissa tehtävässä työssä.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella on lähipoliisitoimintaa kaikissa toimialueensa kunnissa. Lähipoliisit toimivat sivutoimisesti rikos- ja järjestyspoliisitehtävien ohessa. Lähipoliisit tuntevat oman alueensa ja seuraavat sen turvallisuustilannetta.

Valtaosa lähipoliisin työstä muodostuu lasten ja nuorten kanssa tehtävästä työstä. Lähipoliisit toimivat koulupoliiseina ja vierailevat kouluissa pitämässä laillisuuskasvatusluentoja sekä keskustelemassa nuorten kanssa. Päiväkotien lapsille

poliisin toimintaa esitellään esimerkiksi lastenmessuilla. Lasten ja nuorten ongelmien ennalta ehkäisemiseksi lähipoliisi toimii myös yhteistyössä sosiaalitoimen, lastensuojelun ja nuorisotoimen kanssa.

Lähipoliisi vierailee omalla alueellaan järjestettävissä yleisötapauksissa sekä osallistuu viranomaisyhteistyöhön, esimerkiksi kunnan turvallisuussuunnitteluun. Lasten ja nuorten lisäksi toiminnassa otetaan huomioon myös muut ryhmät, kuten maahanmuuttajat.

Lähipoliisi on linkki kansalaisten ja poliisin välillä. Vuorovaikutteinen ja kansalaisläheinen yhteistyö on saanut positiivista palautetta ja toiminnalle on paljon kysyntää.

Lähipoliisiin voi ottaa yhteyttä, kun kaipaa poliisin neuvoja lähiympäristöä koskevissa kiireettömissä asioissa.

Kuvassa Porvoon lähipoliisit

<p>Porvoo Seppo Ijäs Tuomas Oksanen</p>	<p>Loviisa Patrik Lindholm Anu Vihavainen</p>
<p>Sipoo Anu Jokinen Håkan Björklöf</p>	<p>Askola, Lapinjärvi, Myrskylä ja Pukkila Ronnie Hole Kaisa Vuorio</p>
<p>Lähipoliisiryhmän esimies (itäinen alue) Håkan Björklöf</p>	

Porvoon kaupunki on investoinut 8 valvontakameraan joiden palvelin ja valvontapiste sijaitsee Porvoon poliisiasemalla. Kameroilla on kokemusten perusteella ennaltaehkäisevä vaikutus ja ne ovat auttaneet poliisia selvittämään tapahtuneita rikoksia. Porvoon esimerkki on esimerkkinä poliisin ja kuntien välisestä yhteistyöstä turvallisuuden ja viihtyvyyden lisäämiseksi. Poliisi ja kunnat vaihtavat tietoja onnettomuuksista ja rikoksista niissä tapauksissa, joissa ympäristösuunnittelulla tai vastaavilla muilla toimilla voidaan ennaltaehkäistä rikoksia ja vähentää onnettomuuksia.

2. Liikenneturvallisuus

TAVOITE: Henkilövahinkoihin johtavia onnettomuuksia on vähemmän kuin valtakunnassa on keskimäärin ja trendi on laskeva.

ASKOLA

Askolassa liikenneturvallisuutta pyritään parantamaan olevien ongelmakohtien parannuksilla mm. kiinnittämällä erityistä huomiota tieliittymien ym. riittäviin näkemäalueisiin. Vakkolan kevyen liikenteen väylä odottaa Liikenneviraston hyväksyntää. Askolan koulun risteuksen liikenneturvallisuutta kohennetaan uusilla suojaajajärjestelyillä syksyllä 2010.

LOVIISA

Liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet on suoritettu mm. nopeuksien alentamisella tietyillä alueilla, risteysnäkyvien raivauksella sekä risteysalueiden liikennejärjestelyjä muuttamalla. Liikenneturvallisuussuunnitelman päivittäminen koko kaupungin alueella. Liikenneturvallisuuden lisääminen erityisesti koulujen ja päiväkotien läheisyydessä.

PORVOO

Liikenneturvallisuusesitteet ja esittelymateriaali on laadittu. Jaetaan kohderyhmille, joita ovat erityisesti nuorisot ja aikuiset tielläliikkujat. Nuorisotoimella on aineisto ja sitä on heidän kautta jaettu. Kohderyhmät on määritelty ja esitteet jaetaan kohderyhmille erilaisissa tilaisuuksissa. Esitteitä on saatavissa Porvoon liikenneinsinöörin kautta.

On esitetty, että Itä-Uudellemaalle saataisiin yhteiset liikenneturvallisuusesitteet. Nykyiset esitteet ovat Porvoon kaupungin nimellä, koska ne liittyivät v. 2007 laadittuun liikenneturvallisuussuunnitelmaan. Kyseiset esitteet kartoitetaan ja katsotaan, mitkä niistä soveltuisivat koko Itä-Uudenmaan alueelle.

Porvoon kaupunki toteuttaa myös jatkossa ns. pieniä liikenneturvallisuustoimenpiteitä niihin kohdennetun määrärahan turvin. Vuosittain parannetaan 2 – 4 kohdetta, jotka on arvioitu tärkeiksi aloitteiden, koulujen läheisyyden ja maastokatselmusten perusteella. Liikenneturvallisuusryhmä jatkaa toimintaansa ja kokoontuu vuosittain 3-5 kertaa. Liikenneturvallisuusvalistuksen painopisteenä on ollut ikäihmisten ajokunto sekä koululaiset. Keskustan jalankulkupainotteisuus etenee tänä vuonna Lundinkadun uusimisella, ratkaisuihin otetaan huomioon erityisesti esteettömyys. Jatkossa torin ympäristön nopeusrajoitus voisi olla 30 km/h, kunhan katujen saneeraus etenee edelleen.

Selvittely liikennepuiston perustamisesta on törmännyt paikkavalintaan. Sopivaa puistoa ei ole määritelty. Lisäksi kysymyksessä on taloudellinen ja rahoituksellinen panostus.

Liikenneturvallisuuden valvonnan osalta poliisi tulee pitämään moporatsioita. Automaattiseen liikenteen valvontaan on Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella saatavissa Helsingin poliisilaitokselta kamera-auto, jota käytetään valvonnassa n. 1-2 kertaa kuukaudessa Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella. Auton käyttämiseen on koulutettu kolme henkilöä. Valvontaa tullaan tekemään paikoissa, jotka ovat julkisesti saatavissa selville poliisin internetsivuilta ja on todettu sellaisiksi paikoiksi, jossa valvonta on tarpeellista.

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella toimii valvontaryhmä, joka valvoo erityisen teemasuunnitelman mukaisesti joko yleistä järjestystä ja turvallisuutta tai liikenneturvallisuutta. Ryhmä toimii koko Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen alueella, lähtöpaikkana on pääpoliisiasema Vantaalla.

Lähipoliisit ovat järjestäytyneet ja itäisellä alueella (Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen alue - Vantaa) toimii 8 lähipoliisia. Itäinen alue on jaettu neljään alueeseen; Sipoo, Porvoo, Loviisa ja pohjoiset pikkukunnat. Kustakin alueesta vastaa kaksi lähipoliisia. Lähipoliisit ovat käyneet esittäytymässä mm. vastuualueensa kouluille ja suunnitelleet ”vuosikellon” mukaisesti omaa toimintaansa. ”Vuosikello” tarkoittaa sitä, että samat teemat toteutuvat vuosittain samoihin aikoihin; elokuussa koulujen alku ja erityisesti ekaluokkalaiset, liikenneturvallisuus, mopot; talvella laillisuuskasvatus, koulukiusaaminen, päihteet, näpistely jne.; keväällä taas liikenneturvallisuus mopojen myötä.

3. Onnettomuuksien ehkäisy

TAVOITE: ”Turvallisempi Porvoo” -ohjelma on tehty ja laajennetaan koskemaan koko Itä-Uuttamaata. Porvoon kaupungin strategia vuoteen 2015 on tehty ja nyt jatketaan sen jalkauttamista. Asumisen turvallisuutta tulee parantaa kotitapaturmien ehkäisemiseksi.

TULIPYSÄKKI –hanke, maakunnan yhteinen toimintamalli

Tulipysäkki-hanke on koko maakunnan yhteinen toimintamalli. Sen tavoitteena on puuttua Itä-Uudellamaalla moniviranomaispohjaisesti lasten ja nuorten luvattomaan tulen käsittelyyn, ennaltaehkäistä tuhotöitä, parantaa turvallisuuskulttuuria ja vähentää palokuolemia.

Tulipysäkki-interventiossa viranomaiset ehkäisevät suunnitelmallisesti lasten ja nuorten luvattomaan tulen käsittelyä antamalla lapsille turvallisuusopetusta, opettamalla turvallista tulen käsittelyä ja kertomalla tulen leviämisen vaaroista. Kun lapsi tai nuori on jäänyt kiinni luvattomasta tulen käsittelystä, hänet puhutellaan yhteistyössä poliisin, pelastustoimen ja sosiaaliviranomaisen kanssa. Pelastuslaitoksen suorittama valistus- ja opetustyö on hankkeen toteutuksessa keskeisessä asemassa.

ASKOLA

Askolassa pyritään tietoisesti ennaltaehkäisemällä edistämään turvallisuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että maankäytön ja infran suunnittelussa sekä kaavoituksessa ja rakennussuunnittelussa mm. huomioidaan esteettömyys.

Sekä uudis- että korjausrakentaminen (erityisesti yleiset tilat ja yleiseen käyttöön tarkoitetut rakennukset) toteutetaan mahdollisimman esteettömästi, mm. liikuntaesteiset ja näkövammaiset huomioiden. Tämä lisää samalla kaikkien käyttäjien turvallisuutta. Pelastustiet tulee suunnitella, toteuttaa, merkata ja ylläpitää siten, että varmistetaan kaikissa tilanteissa pelastusajoneuvojen esteetön pääsy pelastuskohteeseen. Kiinteistön ja asuntojen osoitteiden tulee olla järkevällä ja helposti havaittavalla paikalla, jotta mm. onnettomuustilanteessa pelastushenkilöstön on helppo löytää oikeaan osoitteeseen.

Rakennetun ja luonnonympäristön tietoisella suojelulla pyritään ennaltaehkäisemään ympäristön pilaantumista ja parannetaan tällä tavoin elinympäristön turvallisuutta sen kaikilla osa-alueilla (vesi, maa, ilma jne.). Tällaisena toimenpiteenä voidaan pitää esim. vedenottamoalueen fyysistä suojaamista (aitaamista).

Myös vaihtoehtoisen vedenhankinnan tilannetta on parannettu siirtoviemäriin rakentamisen jälkeen. Nyt Monninkylään (ja sieltä edelleen Askola kirkonkylän - Onkimaan alueelle) on olemassa vesijohtoyhteys myös Porvoon verkostosta. Laajaan vedenjakeluun soveltuvan vesisäiliön käyttömahdollisuus on sovittu myrskyläläisen yrityksen kanssa.

Askolassa pelastussuunnitelma tulee olla laadittuna (ja tarvittaessa päivitettyinä) kaikkiin kouluihin, päiväkoteihin, vanhainkotiin ja muihin vastaaviin laitoksiin. Palo- ja pelastusviranomaisen kanssa tulee huolehtia sen riittävästä ja toistuvasta tiedottamisesta ja suunnitelmaan kuuluvasta pelastusharjoituksesta.

LOVIISA

Loviisassa mm. vanhusneuvosto on tehnyt esityksen katukivetysten madaltamiseksi.

Ikäihmiset käyttävät jonkun verran kotien turvallisuutta lisääviä hälytyslaitteita, liesivahteja ja lukkojärjestelmiä ym., mutta osa heistä pelkää kuitenkin kotinsa joutumista murron tai varkauden kohteeksi.

Hoitolaitoksissa, kouluissa ja päiväkodeissa on päivitetty pelastussuunnitelmat. Käytännön harjoituksia pyritään järjestämään useammin kuin tänä päivänä.

Loviisan kaupungin työsuojelutoimikunta on 16.9.2010 hyväksynyt kaupungin toimintayksiköissä mahdollisesti tapahtuvia erilaisia vaaratilanteita varten toimintaohjeen, "Loviisan kaupungin opas väkivaltatilanteisiin".

PORVOO

Maankäytön suunnittelussa, kaavoituksessa ja rakennussuunnittelussa tulee edistää turvallisuutta mm. esteetön kulkeminen huomioiden. Ympäristön suojelu ennaltaehkäisee ympäristön pilaantumista ja parantaa tällä tavoin elinympäristön turvallisuutta kaikilla osa-alueilla (vesi, maa, ilma jne.)

Erityisryhmien asumisturvallisuus (esim. palosuojaustasot ja -laitteet), kohteiden tunnistaminen, turvallisuustyön jalkauttaminen. Erityisesti vammaisten liikuntaesteiden poistaminen kaupungin infrassa ja sovituilla reiteillä - on tehty toimenpiteitä mm. reunakivien vaihtoja luiskakiviksi.

Kotitapaturmat, valistusmateriaalin hankinta ja jakaminen. Onnettomuuksien ennaltaehkäisytyöryhmä teki aikoinaan esityksen toimenpiteistä. Tämä on tärkeä kohde, koska tapaturmissa loukkaantuu ja menehtyy huomattavamäärä ihmisiä vuosittain. Esitys on saatavissa työryhmän vetäjältä Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselta

Hoito- ja hoivalaitosten turvallisuus: turvallisuusselvitykset, pelastussuunnitelmien päivittäminen, suojaus (sprinklaaminen, automaattiset paloilmoitinlaitteet).

Koulujen turvallisuus: turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien päivittäminen. Pelastussuunnitelmakokoukset/koulutukset. Pelastusharjoitukset pidetään jokaisessa koulussa.

SIPOO

Rakennusvalvonnan yhteydessä tapahtuva neuvonta sekä rakennusmääräysten noudattamisen valvonta edistää asuinympäristön turvallisuutta.

Ympäristönsuojelun toimesta tapahtuva roskaantumisten ja ympäristön pilaantumistapausten selvittäminen sekä niiden hoitamisen valvonta vähentää olemassa olevia ympäristöön liittyviä turvallisuusriskejä. Ympäristöluvanvaraisten toimintojen lupaehtojen noudattamisen valvonta ehkäisee ympäristölle haitallisten turvallisuusriskien syntymistä.

4. Toimivat päihdepalvelut osana turvallisuussuunnitelmaa

TAVOITE: Toimivat ja ajanmukaiset päihdepalvelut / päihdestrategian toimenpiteiden toteuttaminen

ASKOLA

Askola on mukana Itä-Uudenmaan yhteisessä hankkeessa ”Elämä haltuun”, jossa tavoitteena on ylikunnallisen yhteistyön lisääminen päihdetyössä. Askolaan suunnitellaan hankkeen avulla päiväkeskustoimintaa päihde- ja mielenterveysasiakkaille.

Kunnan moniammatillisessa yhteistyöryhmässä on keskusteltu päihdestrategian tekemisestä kuntaan ja koululaisten ja nuorten päihteiden käytön vähentämiseen etsitään keinoja.

LOVIISA

Itä-Uudenmaan kunnat ovat mukana Elämä haltuun –Kaste-hankkeessa, jonka tarkoituksena on monipuolistaa päihdepalveluvalikkoa ja kehittää päihdetyön menetelmiä. Hankkeeseen palkataan työntekijä (1.8.2010 alkaen) kenttätyövahvuudeksi tekemään jalkautuvaa päihdetyötä ja lähiohjausta, tavoitteena on lisätä asiakkaan osallisuutta ja voimaantumista.

Loviisassa on oma A-klinikka (yhdistyneiden kuntien vanhoilla asiakkailla kuitenkin mahdollisuus käyttää Porvoon tai Kymen A-klinikkaa). A-klinikan palveluita elokuussa 2010 käyttäneistä asiakkaista oli noin 8 % alle 21-vuotiaita ja noin 4 % yli 64-vuotiaita. Kaikista asiakkaista 65 % haki apua alkoholi-ongelman ja 16 % huume-ongelman takia.

Loviisassa A-klinikka, perusterveydenhuollon mielenterveystyö ja perheneuvonta toimivat synergisesti toisiaan tukevissa, fyysisesti lähekkäisissä tiloissa.

PORVOO

Päihdeongelma on niin moniulotteinen kokonaisuus, että sen ehkäisyssä ja hoitamisessa on erittäin keskeistä hyvin toimiva poikkihallinnollinen yhteistyö. Päihdetyötä on viime vuosina suunnitelmallisesti kehitetty eri toimijoiden ja hankkeiden yhteistyönä. Päihdetyön painopistettä on siirretty avohuoltopainotteisempaan suuntaan, joka on kustannustehokkaampi ja asiakaslähtöisempi palvelumuoto.

Porvoon A-klinikan ja nuorisoaseman toiminnat yhdistettiin Nuorten ja aikuisten päihdekliniikaksi 1.1.2010. Yhdistyminen johtui kaupungin vaikeasta taloudellesta tilanteesta sekä liittyi meneillä olevaan sosiaali- ja terveystoimen rakennemuutosohjelmaan, jossa palveluita järjestetään uudella toimivalla, kustannustehokkaalla ja asiakaslähtöisellä tavalla.

Porvoo on mukana ja hallinnoi Itä-Uudenmaan yhteistä KASTE-hanketta ”Elämä haltuun” (2010 -2012): palveluohjaus ylikunnallisena, kiertävänä sekä päiväkeskustoimintaan liittyvänä toimintana. Tavoitteena on auttaa ja helpottaa syrjäytymisvaarassa olevan mielenterveys- ja päihdeasiakkaan itsenäistä selviytymistä, arjen hallintaa, osallisuuden kokemista, kuntoutumista ja palveluihin ohjautumista palveluohjauksen keinoin.

Porvoon päihdestrategia valmistui 2001 ja ensimmäinen päivitys tehtiin v. 2005. Vuoden 2010 aikana päihdestrategia päivitetään toistamiseen moniammatillisen päihdestrategiatyöryhmän toimesta. Päivityksessä huomioidaan ajankohtaisimmat muutokset sekä suurimmat haasteet päihdetyössä ja listataan tärkeimmät kehittämiskohteet.

Päihdestrategian strategiset kehittämiskohteet / painopistealueet, joista osa on toteutunut, osa on työn alla ja osa tulevaisuuden haasteita:

- Päiväkeskus- / palveluohjaustoiminta Itä-Uudellemaalle
- Mielenterveys- ja päihdetyön yhteistoiminnan tiivistäminen
- Ehkäisevä päihdetyö suunnitelman laatiminen
- Kokemusasiantuntijat ja kolmas sektori mukaan päihdepalvelujen kehittäminen, -suunnittelu ja toteuttamistyöhön
- Vaikeasti huumeongelmaisten korvaushoidon kehittäminen
- Terveysneuvontapisteiden kehittäminen (Vinkki-toiminta)
- Koivulan toiminnan kehittäminen
- Nuorten tuetun asumisen kehittäminen
- Poliisilaitoksella toimivan sosiaaliohjaajan toiminnan laajentaminen ja kehittäminen

SIPOO

Sipoon sosiaalitoimessa on päihdetyötä vahvistettu käynnistämällä vastaanotto v. 2010. Sipoon päihde- ja mielenterveystyön strategia laaditaan vuosien 2011–2012 aikana. Päihdepalveluissa yhteistyö lähikuntien kanssa on tiivistä.

5. Perhepalvelut tuen antajana vaikeutuviissa kriiseissä

TAVOITE: Perhepalveluiden turvaaminen ja kehittäminen

ASKOLA

Askolassa perheneuvolapalvelut ostetaan yksityisiltä palvelujen tuottajilta

PORVOO

TAVOITE: Perheneuvolan toiminnan juurruttaminen osaksi Porvoon palveluverkostoa

Perheet kohtaavat yhä enemmän muutoksia. Taloudelliset ongelmat, työttömyys, avioerot, huoltajuusriidat sekä lähi- ja parisuhdeväkivalta ovat yleistyneet huolestuttavan paljon. Lasten ja vanhempien kokemukset ovat usein niin rankkoja, että he tarvitsevat ulkopuolista tukea selviytyäkseen jokapäiväisestä arjesta. Perheneuvolatoiminta perustuu sosiaalihuoltolain 19 §:n sekä -asetuksen 8 §:n asettamiin velvoitteisiin.

Perheiden palveluissa on viime vuosina tehty paljon kehittämistyötä sekä valtakunnallisesti että paikallisesti. Porvoon perheneuvola perustettiin lokakuussa 2008. Perheneuvolan tehtävänä on tuen tarjoaminen porvooolaisille 0-18-vuotiaille lapsille ja heidän perheilleen erilaisissa vaikeissa elämäntilanteissa. Perheneuvolassa työskentelee esimies / sosiaalityöntekijä, kolme psykologia, sosiaalityöntekijä, psykiatrinen sairaanhoitaja ja toimistos sihteeri.

Porvooolaiset lapsiperheet ovat löytäneet hyvin perheneuvolan, kuten myös yhteistyökumppanit. Perheneuvolan työryhmä on verkostoitunut tiiviisti muiden lasten ja lapsiperheiden kanssa työskentelevien tahojen kanssa Porvoossa. Ensimmäisen kokonaisen toimintavuoden 2009 aikana aloitettiin asiakasselvitys 408 henkilölle. Vastaava luku tammi-toukokuulle 2010 on jo 405 selvitystä. Suurin osa asiakaskäynneistä oli luonteeltaan ohjausta ja neuvontaa, toiseksi eniten oli yksilöterapioida ja kolmanneksi suurin ryhmä oli perhetutkimuksiin liittyvät käynnit. Perheneuvolassa on toteutettu erilaisia vertaisryhmiä, aikuisten eroryhmiä yhteistyössä perheasian neuvottelukeskukseen kanssa, lasten suomen- ja ruotsinkielisiä eroryhmiä sekä haastavien lasten vanhempien ryhmiä

Koska perheneuvola ei Porvoossa ole ollut aiemmin, hakeutuu perheneuvolaan ilmeisesti myös perheitä, joissa monenlainen pahoinvointi on jatkunut pitkään. Tulossyynä on suurin ryhmä ollut erilaiset perhe- ja kasvatusongelmat sekä erilaiset lapseen liittyvät syyt.

LOVIISA

Loviisalla on ollut perheneuvola vuodesta 1988 alkaen.

SIPOO

Sipoon perhepalvelukeskus aloitti toimintansa vuonna 2009. Perhepalvelukeskuksessa neuvola, perhetyö, kiertävät erityislastentarhanopettajat, lastenvalvoja ja psykologipalvelut, perheneuvonta, lastensuojelu ja HUS:n lastenpsykiatria ovat fyysisesti samassa tilassa, mikä mahdollistaa moniammatillisen yhteistyön. Perhepalveluissa painopiste on ennaltaehkäisevässä työssä ja perheiden varhaisessa ja oikea-aikaisessa tukemisessa.

6. Sosiaaliohjaaja poliisilaitoksella

TAVOITE: Sosiaaliohjaajan tehtävän laajentaminen ja sisällön kehittäminen.

Ylikunnallinen sosiaalityöntekijä koetaan hyvin tarpeelliseksi saada. On kestävätilanne, että kansalaiset ovat eriarvoisessa asemassa viranomaiskäsitellyssä asuinpaikkansa perusteella.

ASKOLA

Askola osallistuu Porvoon poliisilaitoksella työskentelevän sosiaaliohjaajan palkkaamiseen 1.1.2011 alkaen.

PORVOO

Porvoon kaupungin palkkaama sosiaaliohjaaja on sijoitettu 1.9.2008 lähtien poliisiasemalle tehtäväalueenaan Porvoon kaupungin alueella asuvat nuoret rikoksenteelijät.

Sosiaaliohjaajan työ poliisilaitoksella sisältää pääasiassa seuraavat tehtävät:

- lastensuojeluilmoitusten vastaanottaminen
- alaikäisten kuulusteluihin ja oikeudenkäynteihin osallistuminen.
- varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisevä työ nuorten ongelmatilanteissa
- yhteys vanhempiin ja ohjaus ja ohjaus palveluiden ja tuen piiriin
- yhteistyö muiden viranomaisten kanssa

Valtioneuvoston sisäisen turvallisuusohjelman sekä Porvoon kaupungin ja sitä ympäröivien kuntien kanssa tehtävän sisäisen turvallisuusyhteistyön kehittämiseen liittyen poliisi on tiedustellut Porvoon kaupungin mahdollisuuksia laajentaa sosiaaliohjaajan toimintaa ympäristökunnissa asuvien ja Porvoon poliisiasemalla tutkittavien nuorten rikoksenteelijöiden asioiden hoitoon.

Porvoon sosiaali- ja terveyslautakunta on kokouksessaan 27.05.2010 § 78 päättänyt laajentaa sosiaaliohjaajan toimintaa koskemaan myös naapurikuntia Sipoota, Loviisaa ja Askolaa 1.1.2011 alkaen. Sosiaaliohjaajan työnkuvan laajentaminen koko Itä-Uudenmaan kuntien alueelle parantaa ja helpottaa yhteistyötä toimijoiden välillä. Sosiaaliohjaaja siirtyy sosiaalityön tukipalveluiden/ sosiaalipäivystys alaisuuteen laajentamisen yhteydessä.

LOVIISA

Itä-Uudenmaan poliisilaitokselle palkattu sosiaaliohjaaja palvelee myös Loviisaa vuoden 2011 alusta.

7. Lastensuojelutyön kehittäminen ennaltaehkäisevämpään suuntaan

TAVOITE: Uuden lastensuojelulain (417/2007 1.1.2008) ja lastensuojelusuunnitelman mukaisten toimien toteuttaminen.

ASKOLA

Askolassa on parannettu perhepalveluita siten, että vuoden 2010 aikana on palkattu kokopäivätoiminen perhetyöntekijä ennaltaehkäisevään alle kouluikäisten lasten perhetyöhön ja syyskuussa 2010 on aloittanut nuorisoperhetyöntekijä (60 % työaika). Ennaltaehkäisevän työn osuutta sosiaalityössä pyritään lisäämään ja kehittämään uusia

työmenetelmiä asiakkaiden tukemiseksi.

Lastensuojelulain velvoittama lastensuojelusuunnitelma on tehty yhteisenä Porvoon kanssa.

LOVIISA

Kuntaliitoksen yhteydessä vuoden 2010 alussa Loviisan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä purkaantui ja tilalle muodostui uuden Loviisan ja Lapinjärven yhteistoiminta-alue. Samalla perusterveydenhuolto ja sosiaalitoimi yhdistyivät perusturvaksi. Uudessa organisaatiossa palveluita on lähdetty kehittämään prosessiohjatusti. Lasten ja nuorten palvelut ovat yksi ydinprosesseista. Vaikka henkilöstöresurssit eivät lapsiperheiden kotipalveluun palkattua lähihoitajaa lukuun ottamatta lisääntyneetkään, on uusi palvelurakenne ja prosessissa profiloituneet tehtävät tehostaneet toimintaa ja mahdollistaneet ennaltaehkäisevän työn osuuden lisäämisen. Tavoitteena on kehittää ja vahvistaa lastensuojelun avohuollon tukitoimia. Perusturvakeskuksen henkilöstösuunnitelmaehdotuksessa on uusi lastensuojelun perhetyöntekijä v. 2011 ja peruspalvelun perhetyöntekijä v. 2012. Loviisassa on lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma valmistumassa vuoden 2010 aikana.

PORVOO

Suurin osa lapsiperheistä voi hyvin ja kun perhe voi hyvin, se edistää myös lasten ja nuorten hyvinvointia. Yhteiskunnan tämän hetkinen taloudellinen taantuma ja sen vaikutukset lapsiperheiden elämään huolestuttavat. Kun lapsiperhe voi huonosti, tämä heijastuu usein kaikkiin perheen jäseniin. Tästä syystä lapsiperheille olisi pystyttävä tarjoamaan apua mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Uuden lastensuojelulain mukaan kunnan on laadittava lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi kunnan toimintaa koskeva suunnitelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Suunnitelma on otettava huomioon kuntalain mukaista talousarviota ja –suunnitelmaa laadittaessa Porvoon kaupungin ja Askolan kunnan ensimmäinen lastensuojelusuunnitelma hyväksyttiin kuntien valtuustoissa loppuvuodesta 2008. Kaupunginvaltuusto Porvoossa hyväksyi yksimielisesti lastensuojelusuunnitelman vuonna 2010.

Lastensuojelusuunnitelmaa on päivitetty. Ainoa toteutettu toimenpide-ehdotus edellisestä suunnitelmasta on lastensuojelun sijaishuollon ostopalveluna hankittujen sijoituspaikkojen kilpailuttaminen. Uudet toimenpide-esitykset:

- Perhetyöntekijöiden lisääminen peruspalveluihin vuosittain. Peruspalvelut on nähtävä kokonaisuutena.
- Lapsiperheiden kotipalvelun lisääminen on tehokas tapa vahvistaa lasten hyvinvointia ja toteuttaa lastensuojelulain henkeä.
- Sosiaalityöntekijäresurssien vahvistaminen. Sosiaalityön kuormittavuuslukujen (4/2009) perusteella lapsiperheiden sosiaalityöhön tarvitaan 11 sosiaalityöntekijää lisää. Lastensuojelutyön siirtäminen laitoshoidosta avohuoltoon vaatii satsausta myös työntekijäresursseihin.
- Uuden nuorisokoti-osaston perustaminen vuonna 2012
- Ehkäisevän toimeentulotuen lisääminen. Nykyinen taloudellinen tilanne vaikuttaa köyhiin lapsiperheisiin ja näiden perheiden lasten tulevaisuuteen.
- Päihdepalvelut. Päihdepalveluiden kysyntä on kasvussa taantuman johdosta, joten päihdepalvelujen tulee olla monipuoliset ja riittävät

SIPOO

Sipoon lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on laadittu yhteistyössä eri hallintokuntien, seurakuntien ja kolmannen sektorin kanssa. Sipoossa ennaltaehkäisevää työtä tehdään kaikessa toiminnassa. Sipoon perhepalveluja kehitetään yhteistyössä mm. oppilaitosten kanssa ja palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta parannetaan mm. sähköisten hakemusten käyttöönotolla ja siirtymällä elämänkaariorganisaatioon. Nuorten kanssa tehtävässä työssä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan sosiaalista mediaa.

8. Maahanmuuttajien tarpeiden ja monikulttuurisuuden tukeminen kotouttamisen vahvistamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi

TAVOITE: maahanmuuttajien juurruttaminen optimaalisella tavalla suomalaiseen yhteiskuntaan ja kotipaikkakuntaansa.

PORVOO

Maahanmuuttajaväestöllä on muita suurempi riski syrjäytyä yhteiskunnan toiminnoista mm. työn saannin vaikeudesta, suhteellisesta köyhyydestä ja kulttuurisista seikoista johtuen.

Suomessa työelämä on keskeisin sosiaalisen kanssakäymisen foorumi. Työn kautta saadaan sosiaalinen status ja ystävyyssuhteet.

Maahanmuuttajien työllistäminen palkkatuen avulla Porvoon kaupungin eri hallinnon aloille on konkreettinen ehdotus keinoksi maahanmuuttajaväestön syrjäytymisen ehkäisemiseen. Näin voitaisiin samalla valmentaa työpaikkoja tulevaisuuden haasteisiin - miten huomioida eri kulttuuritaustoista tulevia työntekijöitä työkavereina. Työvoimapulaa muutaman vuoden kuluttua erityisesti hoivatyön ammateissa pidetään selviönä. Porvoossa on koulutettu monen eri kansallisuuden edustajia esim. lähihoitajan ammattiin Edupolin ns. Hyvinvointipoolin kursseilla.

Lisäksi on tärkeää tukea maahanmuuttajien ja kantasuomalaisten välistä vuorovaikutusta. Kansalaisopiston yhteydessä toimivan kohtaamispaikan, Meeting Pointin, toimintaa on laajennettu niin, että se on avoinna kolmena päivänä viikossa. Syksyllä 2010 aloitetaan uutena toimintana suomalaisten tukiperheiden ja maahanmuuttajataustaisten vertaisohjaajien koulutus ja ryhmätoiminta.

Kaupungin kotouttamisohjelman päivityksessä vuodelta 2006 on asetettu tavoitteeksi maahanmuuttajien sijoittuminen tasapuolisesti kaupungin eri alueille ja estää asuntoalueiden segregoituminen. Tosiasiassa Gammelbackan alueelle on keskittynyt muita kaupunginosia enemmän maahanmuuttajataustaisia asukkaita. Kaupungilla ei ole juurikaan keinoja vaikuttaa itsenäisesti muuttavien ihmisten liikkuvuuteen, koska VVO:n asunnot ja yksityiset vuokramarkkinat tarjoavat väylän edulliseen vuokralla asumiseen. Asukasvalinnoissa kaikki Suomessa pysyvästi asuvat ovat yhdenvertaisuuslain mukaan tasa-arvoisia ja valinnat tehdään yleisten kriteereiden mukaisesti. Maahanmuuttajat hakeutuvat mielellään asumaan Gammelbackaan, jota pidetään viihtyisänä asuinalueena. Kaupungin vastaanottamia kiintiöpakolaisia ei sijoiteta tälle alueelle, vaan pääsääntöisesti Y-säätiön asuntoihin eri puolille kaupunkia. Kotouttamisohjelman tavoite Porvoon asumisoppaan laatimisesta pidetään edelleen vireillä.

LOVIISA

Maahanmuuttajien kotouttamisohjelma laaditaan uudelle Loviisan kaupungille moniammatillisena yhteistyönä.

Loviisalta puuttuu toistaiseksi tukityöpaikkoja maahanmuuttajille.

Koululaisten henkilökohtaisessa oppimissuunnitelmassa otetaan huomioon maahanmuuttajien erityistarpeet.

9. Pari- ja lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisy (kunnalliset työryhmät)

TAVOITE: Kokonaisvaltainen pari- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyö sekä tehokkaasti ja oikein toimiva verkostotyö perheväkivallan ilmetessä.

Sosiaali- ja terveysministeriön laatimien suositusten mukaisesti kunnallisten väkivallan ehkäisytyöryhmien tavoitteena on vaikuttaa siihen, että pari- ja lähisuhdeväkivalta ymmärretään vakavana ongelmana, johon on puututtava sellaisin keinoin, että väkivalta vähenee. Vastuu pari- ja lähisuhteissa tapahtuvan väkivallan ehkäisystä kuuluu kunnille. Kunnan on tarjottava apua väkivallan eri osapuolille, niin väkivallan kohteeksi ja todistajiksi joutuneille kuin myös väkivallan tekijöille. Valmius avun tarjoamiseen on oltava perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon lisäksi sosiaalityössä, lastensuojelussa, päihdehuollossa, perheneuvonnassa, vanhus- ja vammaistyössä, päivähoitossa, koulussa, nuorisotyössä sekä seurakuntien ja järjestöjen palveluissa.

Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusten mukaan perheväkivallan uhreiksi joutuneiden määrä on ollut nousussa vuoden 2004 jälkeen, kun taas katuväkivallan ja työpaikalla tehdyn väkivallan kehitys on ollut laskusuunnassa. Myös perheväkivaltaan liittyvien lastensuojeluilmoitusten määrä on valtakunnallisesti kasvanut.

PORVOO

Palve (Porvoon pari- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä) on Porvoon kaupunginhallituksen asettama moniammatillinen työryhmä, jonka tavoitteena on pari- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn kokonaissuunnitelman laatiminen, palveluiden kehittäminen, yhteistyön koordinointi, alan koulutuksen järjestäminen ammattihenkilöstölle sekä asiantuntija-avun tarjoaminen eri organisaatioille.

Palve on toiminut Porvoossa yli 10 vuoden ajan. Palven toiminta-aikana on käyty elinkaarimallin mukaisesti läpi eri ikäryhmiin kohdistuvan pari- ja lähisuhdeväkivallan esilletuloa, ehkäisyä ja hoitoa. Viimeisimpänä on valmistunut henkilökunnalle toimintaohje ikäihmisiin kohdistuvan kaltoinkohtelun varalle. Palven seuraavana tavoitteena on paneutua jälleen lasten ja nuorten kaltoinkohteluun liittyviin asioihin. Porvoossa aletaan valmistella käsikirjaa kaltoinkohdellun lapsen kanssa työskenteleville.

Lähisuhteissa tapahtuva väkivalta jää usein näkymättömäksi viranomaisille, koska asiakkaat eivät kovin herkästi ota väkivaltaa oma-aloitteisesti puheeksi ja pyydä siihen apua. Työntekijöillä ei myöskään ole aina valmiuksia ja osaamista tunnistaa, ottaa puheeksi ja puuttua asiakkaan kokemaan väkivaltaan. Tavoitteena on, että sosiaali- ja terveyspalveluiden vastaanotoilla otetaan käyttöön THL:n kehittämät seulakysymykset väkivallasta samalla kun kerätään muut asiakastiedot. Ennen seulakysymysten käyttöönottoa sosiaali- ja terveyspalveluiden henkilökunta koulutetaan kyselyn käyttöön.

LOVIISA

Loviisassa on lastenneuvolassa aloitettu ”vahvuutta vanhemmuuteen” perheryhmätoiminta, jonka tavoitteena on vahvistaa vanhempien kykyä havainnoida vauvan tarpeita ja tunteita sekä mm. tukea vanhempien parisuhdetta lapsen syntymän jälkeisessä muutoksessa sekä auttaa vanhempia ymmärtämään omia reaktioitaan arjen tilanteissa. Odotamme, että perheryhmätoiminta omalta osaltaan auttaisi ennaltaehkäisemään perheväkivaltaa.

”Vanhassa Loviisassa” toiminut pari- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisemisen epävirallinen työryhmä on tarkoitus virallistaa. Perheväkivallan uhrien ja tekijöiden prosessikuvausten valmistuminen on lasten ja nuorten palvelualueen talousarvioehdotuksen toimenpiteenä vuonna 2011.

SIPOO

Sipoossa palveluja tarjotaan pari- ja lähisuhdeväkivallan kaikille osapuolille. Saumattomassa palveluketjussa osapuolet tietävät omat tehtävänsä ja tunnistavat yhteisen vastuunsa. Toimiva palveluketju turvaa varhaisen puuttumisen ja tarkoituksenmukaisen avun asiakkaille. Pari- ja väkivaltasuhteessa usein myös lapset joutuvat kaltoin kohdelluiksi.

Sipoossa pari- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytöiden toimintamalli on hyväksytetty sosiaali- ja terveysvaliokunnassa. Sosiaali- ja terveysosaston johtoryhmä nimeää toiminnalle ohjausryhmän kahden vuoden välein. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan alaisuudessa toimiva ohjausryhmä vastaa mallin päivityksestä ja kehittämisestä, toiminnan tilastoinnista sekä tiedottamisesta. Ohjausryhmässä on edustajia sosiaali- ja terveysosastolta sekä sivistysosastolta.

Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus osallistua säännöllisesti ajantasaiseen ammatilliseen täydennyskoulutukseen pari- ja lähisuhdeväkivallasta, sen tunnistamisesta ja siihen puuttumisesta sekä väkivaltatyöstä ja väkivaltaan liittyvien asioiden käsittelystä.

Väkivaltaa koskevaa tietoutta lisätään väestön keskuudessa median kautta sekä järjestämällä yleisötilaisuuksia. Lisäksi väkivaltaa koskevaa informaatiota sisältäviä tiedotteita laaditaan jaettavaksi eri yksiköissä.

10. Kriisityövalmiuksien kehittäminen (psykososiaalinen tuki)

TAVOITE: Luodaan Itä-Uudellemaalle riittävä kriisiavun verkosto, jotta ennaltaehkäistään varsinaisten psyykkisten häiriöiden kehittymistä.

Äkillinen, ennalta arvaamaton, voimakkaasti vaikuttava tapahtuma saattaa aiheuttaa yksilölle traumaattisen kriisin, koska yksilön tavanomaiset selviytymis- ja sopeutumiskeinot eivät ole riittäviä. Ihmisten kyky kestää kriisitilanteita vaihtelee. Oikea-aikaisella kriisityöllä tuetaan normaalia toipumista.

Kriisiapua koordinoi Itä-Uudenmaan sosiaalipäivystys. Lisäksi on sovittu yhteistyöstä Kirkon Henkisen Huollon (Hehu) sekä SPR:n vapaaehtoisen pelastuspalvelun (Vapepa) kanssa. Molemmilla on päivystävät puhelimet ja mahdollisuus tarjota akuuttia kriisiapua. Akuuttiin kriisiapuun kuuluu esim. kuolinviestin vieminen yhdessä poliisin kanssa sekä

traumaattisen tapahtuman kohdanneen ihmisen perustarpeista huolehtiminen ja hänen verkostonsa kokoaminen.

Porvooseen ollaan kokoamassa sosiaali-, terveys- ja diakonia-alan ammattilaisista koostuvaa kriisiryhmää, jonka jäsenet saavat syksyn 2010 aikana koulutuksen kriisi-istuntojen ohjaamiseen. 2-3 kriisiryhmäläistä järjestää yhdessä kriisi-istunnon kolmen vuorokauden sisällä traumaattisesta tapahtumasta. Kriisi-istuntoon kutsuttavan ryhmän kokoonpano suunnitellaan tarkoin. Kriisiryhmä arvioi kriisi-istuntoon osallistujien jälkihoidon tarpeen ja ohjaa tarvittaessa oikeisiin tahoihin saamaan jälkihoitoa.

LIITE

Rikostilastot vuosilta 2006–2009

HENKIRIKOKSET

Ilmoitettu Kpl		018 Askola	434 Loviisa	753 Sipoo	638 Porvoo	Yhteensä
2006	Henkirikokset	0	1	0	3	4
2007	Henkirikokset	2	0	3	2	7
2008	Henkirikokset	1	1	0	3	5
2009	Henkirikokset	0	0	1	4	5

PAHOINPITELYT

Ilmoitettu Kpl		018 Askola	434 Loviisa	753 Sipoo	638 Porvoo	Yhteensä
2006	Pahoinpitelyrikokset	17	40	49	314	420
2007	Pahoinpitelyrikokset	15	36	49	283	383
2008	Pahoinpitelyrikokset	18	45	64	307	434
2009	Pahoinpitelyrikokset	22	54	62	291	429

Pahoinpitelyjen lukumäärässä on todettavissa nouseva trendi.

LAIITOMAT UHKAUKSET

Ilmoitettu Kpl		018 Askola	434 Loviisa	753 Sipoo	638 Porvoo	Yhteensä
2006	LAITON UHKAUS	7	16	19	58	100
2007	LAITON UHKAUS	11	19	29	69	128
2008	LAITON UHKAUS	7	21	28	91	147
2009	LAITON UHKAUS	5	15	19	108	147

Laittomat uhkaukset ovat selkeästi lisääntymässä.

LÄHESTYMISKIELLOT

Ilmoitettu Kpl		018 Askola	434 Loviisa	753 Sipoo	638 Porvoo	Yhteensä
2006	LÄHESTYMISKIELTOASIA	1	5	2	34	42
2007	LÄHESTYMISKIELTOASIA	0	5	11	30	46
2008	LÄHESTYMISKIELTOASIA	0	4	9	33	46
2009	LÄHESTYMISKIELTOASIA	1	7	5	41	54

Lähestymiskieltojen määrässä on nouseva trendi.

HUUMAUSAINERIKOKSET

Ilmoitettu Kpl		018 Askola	434 Loviisa	753 Sipoo	638 Porvoo	Yhteensä
2006	Huumausainerikokset	0	15	13	60	88
2007	Huumausainerikokset	0	30	23	94	147
2008	Huumausainerikokset	2	10	12	77	101
2009	Huumausainerikokset	0	19	40	76	135

Huumausainerikostilasto vaihtelee poliisin resurssien mukaan kiinnijäämistilastoissa.

VAHINGONTEOT

Ilmoitettu Kpl		018 Askola	434 Loviisa	753 Sipoo	638 Porvoo	Yhteensä
2006	vahingonteko	13	18	63	398	492
2007	vahingonteko	22	70	132	558	782
2008	vahingonteko	12	140	115	561	828
2009	vahingonteko	15	130	180	497	822

Vahingonteot lisääntyvät voimakkaasti.

RATTIJUOPUMUKSET

Ilmoitettu Kpl		018 Askola	434 Loviisa	753 Sipoo	638 Porvoo	Yhteensä
2006	rattijuopumus, huumautuneena ajaminen	7	4	23	78	112
	törkeä rattijuopumus	12	21	32	135	200
	Yhteensä	19	25	55	213	312
2007	rattijuopumus, huumautuneena ajaminen	9	8	27	108	152
	törkeä rattijuopumus	10	48	40	149	235
	Yhteensä	19	56	67	257	387
2008	rattijuopumus, huumautuneena ajaminen	12	40	24	97	173
	törkeä rattijuopumus	10	48	31	146	235
	Yhteensä	22	88	55	243	408
2009	rattijuopumus, huumautuneena ajaminen	5	47	21	100	173
	törkeä rattijuopumus	11	43	22	139	215
	Yhteensä	16	90	43	239	388

Rattijuopumuksissa hienoista laskutrendiä.

LIKENNETURVALLISUUDEN VAARANTAMINEN

Ilmoitettu Kpl		018 Askola	434 Loviisa	753 Sipoo	638 Porvoo	Yhteensä
2006	törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen	5	16	18	44	83
2007	törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen	2	29	13	48	92
2008	törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen	1	19	20	58	98
2009	törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen	5	18	5	57	85

Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen tilastollisesti jokseenkin ennallaan.

OMAISUUSRIKOKSET

Ilmoitettu Kpl		018 Askola	434 Loviisa	753 Sipoo	638 Porvoo	Yhteensä
2006	Omaisuusrikokset	79	564	424	1 754	2821
2007	Omaisuusrikokset	59	624	478	1 860	3021
2008	Omaisuusrikokset	60	549	528	2 093	3230
2009	Omaisuusrikokset	78	596	498	1 673	2845

Omaisuusrikosten määrä nousujohteinen.

NUORISORIKOLLISUUS, ALLE 18 VUOTIAAT EPÄILYT

Ilmoitettu epäillyt rikoksina		018 Askola	434 Loviisa	753 Sipoo	638 Porvoo	Yhteensä
2006	15 - 17	8	122	34	275	439
	<= 14	11	69	14	127	221
	Yhteensä	19	191	48	402	660
2007	15 - 17	23	50	89	355	517
	<= 14	14	51	79	117	261
	Yhteensä	37	101	168	472	778
2008	15 - 17	36	68	95	333	532
	<= 14	2	48	69	131	250
	Yhteensä	38	116	164	464	782
2009	15 - 17	13	53	115	214	395
	<= 14	30	72	75	150	327
	Yhteensä	43	125	190	364	722

Nuorisorikollisuus näyttäsi olevan lisääntymässä.

TURVALLISUUSTALKOOT

Ohjausryhmä

1. Lars Rosenberg, pj, ylilääk. Porvoon terveystakeskus, lars.rosenberg@porvoo.fi, Askolinintie 1, 06100 Porvoo
2. Leif Malmberg, siht, rikoskomisario, Porvoon poliisilaitos, leif.malmberg@poliisi.fi, Tulliportinkatu 1, 06100 Porvoo
3. Maria Andersson, sosiaalityön joht, Porvoon sosiaali- ja perhepalvelut, maria.andersson@porvoo.fi, Raatihuoneenkatu 5, Porvoo
4. Tuija Öberg, nuorisotoimenjoht. Porvoon sivistystoimi, tuija.oberg@porvoo.fi
5. Rikard Lindström, vt. koulutusjohtaja, Porvoon ruots.koulutustoimi, rikard.lindstrom@porvoo.fi
6. Risto Lindblad, kaupungininsinööri, Porvoon tekn.toimi, risto.lindblad@porvoo.fi
7. Marjo Karppinen, vast.perhetyöntekijä, Sipoo, marjo.karppinen@sipoo.fi, 050-329 9418
8. Annelie Nylund, opetusjohtaja, Sipoo, annelie.nylund@sipoo.fi
9. Päivi Kauppinen-Ketoja, rakennusvalvonta- ja ympäristösuojeluosaston päällikkö, Askola Askolantie 28, 07500 Askola, paiivi.kauppinen-ketoja@askola.fi
10. Tomi Pursiainen, riskienhallintapäällikkö, Itä-Uudenmaan pelastuslaitos, Ruiskumestarinkatu 2, 06100 Porvoo, tomi.pursiainen@porvoo.fi
11. Sten Frondén, perusturvajohtaja, Loviisa, sten.fronden@loviisa.fi,
12. Thomas Grönholm, sivistysjohtaja, Loviisa, thomas.gronholm@loviisa.fi